

...

**MÄÄRUS,
[Kuupäev] ...****millega muudetakse määrust nr 408/2016
juhtimissüsteemi nõuete kohta**

Vastavalt seaduse nr 263/2016 (tuumaseadus) artiklile 236 sätestab riiklik tuumaohutuse amet artikli 24 lõike 7, artikli 29 lõike 7 ja artikli 30 lõike 9 rakendamiseks järgmist.

I artikkel

Määrust nr 408/2016 juhtimissüsteemi nõuete kohta muudetakse järgmiselt:

1. Artikli 2 punktis a lisatakse sõna „rakendamise“ järele sõna „jälgimine“.
2. Artikli 2 punktis a asendatakse sõna „tulemuslikkus“ sõnaga „täiustamine“.
3. Artikli 2 punktis c jäetakse välja sõna „töötaja“.
4. Artikli 2 punktis f asendatakse lõpus punkt semikooloniga.
5. Lisatakse järgmine artikli 2 punkt g:

„g) kõrgem juhtkond – füüsilised isikud, kellel on õigus teha olulisi otsuseid juhtimissüsteemi rakendava üksuse eeskirjade, vahendite ja suuna kohta.“.

6. Artikli 3 lõike 1 punktis a lisatakse sõna „saavutatakse“ järele sõna „ohutus“.
7. Artikli 3 lõike 1 punktis a lisatakse sõna „juhtimissüsteemi“ järel sõna „eesmärgid“.
8. Artikli 3 lõike 1 punktis a asendatakse sõna „eesmärk“ sõnaga „ohutuseesmärk“.
9. Artikli 3 lõikes 2 lisatakse sõna „saavutamine“ järele sõnad „juhtimissüsteemi ohutuseesmärki selliselt, et juhtimissüsteemi muude eesmärkide ja protsesside ning tegevuste nõuete saavutamine ei mõjutaks negatiivselt ohutuseesmärgi saavutamist“.
10. Artikli 3 lõike 3 esimene lause asendatakse sõnadega „Juhtimissüsteemi protsesse ja tegevusi tuleb rakendada nii, et saavutatakse juhtimissüsteemi ohutuseesmärk ja integreeritud nõuete täitmine.“.
11. Artikli 3 lõike 5 punktis e asendatakse sõnad „omavahel seotud integreeritud nõuded“ sõnadega „meetmed, mis on kehtestatud pettuse ennetamiseks ja vältimiseks“.
12. Artikli 3 lõike 5 punktis e asendatakse sõnad „nii et tuumaohutus, kiirguskaitse, tehniline ohutus, kiirgusseire, kiirgushädaolukorra ohjamine“ sõnaga „võltsitud“.

13. artikli 3 lõike 5 punktis e asendatakse sõnad „turvalisus on püsivalt tagatud“ sõnadega „kahtlased esemed“.
14. Artikli 3 lõike 5 punktist f jäetakse välja sõnad „organisatsioonilise struktuuri raames“.
15. Artikli 3 lõike 5 punktis g asendatakse sõna „ja“ semikooloniga.
16. Artikli 3 lõike 5 punktis h lisatakse sõna „saavutatakse“ järele sõna „ohutus“.
17. Artikli 3 lõike 5 punkti g lõpus on punkt asendatud komaga.
18. Lisatakse järgmine artikli 3 lõike 5 punkt i:

„i) riskijuhtimise rakendamine juhtimissüsteemi ohutuseesmärgi saavutamiseks; riskijuhtimine peab mittevastavuse ennetamise osana hõlmama potentsiaalse mittevastavuse

1. (edaspidi „potentsiaalne mittevastavus“) ja selle võimalike põhjuste leidmist;
2. potentsiaalse mittevastavuse tekkimise vältimiseks ennetava meetme vajaduse hindamist;
3. potentsiaalse mittevastavuse võimaliku põhjusega proportsionaalse ennetava meetme rakendamist; ennetava meetme kehtestamiseks tuleb kasutada omaenda ja võimaluse korral teise isiku tegevuskogemust; ning
4. ennetava meetme rakendamise staatuse ja tõhususe jälgimist ja hindamist.“

19. Lisatakse järgmine artikli 3 lõike 5 punkt j:

„j) ühtse suhtlusmeetodi kirjeldus ja seda tagav keel.“.

20. Lisatakse artikli 3 lõige 6 järgmises sõnastuses:

„6) Juhtkonna liikmed peavad tagama, et:

- a) on kehtestatud turvapoliitika ja juhtimissüsteemi ohutuseesmärk on täidetud;
- b) juhtimissüsteemi ohutuseesmärgi täitmisele suunatud juhtimissüsteemi eesmärgid, juhtimissüsteemi kavad ja juhtimissüsteemi rakendava üksuse ülesanded on kooskõlas ohutuspoliitikaga ning nende mõju tuumaohutusele, kiirguskaitsele, tehnilisele ohutusele, kiirgusolukorra jälgimisele, kiirgushädaolukorra juhtimisele ja julgeolekule võetakse arvesse ja juhitakse nii, et tuumaohutust, kiirguskaitset, tehnilist ohutust, kiirgusolukorra jälgimist, kiirgushädaolukorra juhtimisele ja julgeolekule ei kahjusta muud prioriteedid;
- c) juhtimissüsteemi piisavust ja tõhusust jälgitakse ja hinnatakse; ning
- d) juhtimissüsteemi ohutuseesmärgiga seotud tegevuste tulemuslikkuse kohta
  1. viiakse läbi regulaarseid sisekontrolle ja sõltumatuid hindamisi, mida viib läbi tippjuhtkonna liige;
  - juhtimisoskused tuumaohutuse, kiirguskaitse, tehnilise ohutuse, kiirgusolukorra jälgimise, erakorraliste kiirgusjuhtumite ohjamise ja

julgeoleku valdkonnas, sealhulgas ohutuskultuur ning põhilised hoiakud ja käitumisviisid.“.

21. Lisatakse artikli 3 lõige 7 järgmises sõnastuses:

„7) Juhtimissüsteem tuleb luua ja dokumenteerida enne tuumaenergia kasutamisega seotud tegevuse alustamist ajast, mil protsessid ja tegevused võivad mõjutada juhtimissüsteemi ohutuseesmärgi saavutamist tulevikus. Sellisel juhul on juhtimissüsteemi programm osa juhtimissüsteemi dokumentatsioonist.“

22. Artikli 4 lõike 2 punkti a alapunktis 2 lisatakse sõna „halduse“ järele sõnad „mis vastab artikli 15 lõikele 1“.

23. Artikli 4 lõike 2 punktis c asendatakse sõna „pidevalt“ sõnaga „korrapäraselt“.

24. Artikli 4 lõike 2 punktis c lisatakse sõna „sätestatud“ järele sõna „ohutus“.

25. Artikli 4 lõike 2 punkti e alapunktis 4 lisatakse sõna „saavutatud“ järele sõna „ohutus“.

26. Artikli 4 lõike 2 punkti e alapunktis 5 jäetakse välja sõna „ja“.

27. Artikli 4 lõike 2 punkti e alapunkti 6 lõpus on punkt asendatud sõnaga „ja“.

28. Lisatakse järgmine artikli 4 lõike 2 punkti e alapunkt 7:

„7. Töövõtja teostatavate protsesside ja tegevuste haldamiseks ja hindamiseks tuleb tagada juhtimissüsteemi rakendava üksuse enda töötajate piisav arv.“

29. Artikli 4 lõike 3 teine lause jäetakse välja.

30. Artikli 5 lõikes 1 asendatakse koma sõnaga „ja“.

31. Artikli 5 lõikes 1 jäetakse välja sõnad „ja valideerimine“.

32. Artikli 5 lõikes 2 asendatakse koma sõnaga „ja“.

33. Artikli 5 lõikes 2 jäetakse välja sõnad „ja valideerimine“.

34. Artikli 5 lõikes 3 asendatakse koma sõnaga „ja“.

35. Artikli 5 lõikes 3 jäetakse välja sõnad „ja valideerimine“.

36. Artikli 6 lõike 1 punktis a asendatakse sõnad „kehtestatud ja täidetud“ sõnaga „määratud“.

37. Artikli 6 lõike 1 punktis a lisatakse sõna „saavutatakse“ järele sõna „ohutus“.

38. Artikli 6 lõike 1 punktis b asendatakse sõna „iga“ sõnaga „juhtimisalane“.

39. Artikli 6 lõike 1 punktist b jäetakse välja sõnad „tegevused tuumaohutuse, kiirguskaitse, tehnilise ohutuse, kiirgusseire, kiirgushädaolukorra ohjamise ja julgeoleku tagamiseks ning parandamiseks“.

40. Artikli 6 lõike 1 punkti c algusesse lisatakse sõnad „juhtimissüsteemi kava“.

41. Artikli 6 lõike 1 punktis c asendatakse sõnad „juhtimissüsteemi kava kvaliteeti tuleb parandada“ sõnadega „tuleb hinnata täpsuse ja õigeaegsuse seisukohast ning ajakohastada“.

42. Artikli 6 lõike 1 punktis d lisatakse sõna „ja“ järele sõna „selle“.

43. Artikli 6 lõike 1 punktist d jäetakse välja sõnad „parandades selle kvaliteeti“.

44. Artikli 6 lõike 1 punktis e asendatakse sõnad "mittevastavuse kõrvaldamine" sõnadega "tulemuste saavutamine".

45. Artikli 6 lõike 1 punkti e lõppu lisatakse sõnad „vastavalt punktile d“.

46. Lisatakse artikli 7 lõige 7 järgmises sõnastuses:

„7) Kui muudatus juhtimissüsteemis ei mõjuta tuumaohutust, kiirguskaitset, tehnilist ohutust, kiirgusseiret, erakorraliste kiirgusjuhtumite juhtimist või julgeolekut, ei kohaldata lõigete 2–5 nõudeid.“

47. Artikli 8 lõike 1 punktis a lisatakse sõna „saavutatakse“ järele sõna „ohutus“.
48. Artikli 9 lõike 1 punktis b lisatakse sõna „saavutatakse“ järele sõna „ohutus“.
49. Artikli 10 lõike 1 sissejuhatavas osas asendatakse sõnad „süsteemi muutmise“ sõnaga „süsteem“.
50. Artikli 10 lõike 1 sissejuhatavas osas lisatakse sõna „haldamine“ järele sõnad „sh protsessid“.
51. Artikli 10 lõike 1 sissejuhatavas osas asendatakse sõnad „protsesside ja tegevuste muutmise“ sõnadega „tegevused“.
52. Artikli 10 lõike 1 punktis a lisatakse sõna „saavutatakse“ järele sõna „ohutus“.
53. Artikli 10 lõike 1 punktis c lisatakse sõna „töötaja“ järele sõnad „kellel on selle rakendamiseks vajalikud volitused“.
54. Artikli 11 lõike 1 punktis e jäetakse välja sõna „ja“.
55. Artikli 11 lõike 1 punkti f lõpus on punkt asendatud sõnaga „ja“.
56. Lisatakse järgmine artikli 11 lõike 1 punkt g:

„g) petturliku, võltsitud või kahtlase eseme avastamise korral teavitada viivitamatult ametit.“

57. Artikli 11 lõige 3 jäetakse välja.
58. Artikli 12 lõike 1 punktis a asendatakse sõnad „sätestavad töötaja poolt läbiviidava protsessi ja tegevuse liigile ja tähtsusele vastavad kvalifikatsiooninõuded, sealhulgas töökogemuse kestus,“ sõnadega „sätestavad töötaja poolt läbiviidava protsessi ja tegevuse liigile ja tähtsusele vastavad kvalifikatsiooninõuded, sealhulgas töökogemuse kestus, ning keele- ja suhtlemisoskuse nõuded;“.
59. Artikkel 13 sõnastatakse järgmiselt:

„§ 13

Ohutuskultuuri arendamine ja hindamine

(1) Juhtimissüsteemi rakendava üksuse juhtimissüsteemis ohutuskultuuri pidevaks arendamiseks

- a) tuleb tagada juhtkonna liikmete ja protsesside ning tegevuste läbiviijate jaoks selgus ja teadlikkus ohutuskultuuri põhiprintsiipidest;
- b) juhivad peavad tagama, et juhtimissüsteemi ohutuseesmärgi saavutamise kohta käivat teavet otsitakse ja jagatakse juhtimissüsteemi rakendava üksuse teiste töötajatega;
- c) tuleb luua tingimused juhtide teavitamiseks sellest, kuidas juhtimissüsteemi rakendav üksus oma töötajate kaudu juhtimissüsteemi ohutuseesmärgi saavutab;

- d) tuleb tõhusalt tagada, et juhtide tegevus viiks ohutuskultuuri kujunemiseni, mis on täielikult kooskõlas juhtimissüsteemi rakendava üksuse eesmärkidega, sealhulgas töötajate, juhtide ja organisatsiooni jaoks, eelkõige
1. toetada tuumaohutuse, kiirguskaitse, tehnilise ohutuse, kiirgusseire ja kiirgushädaolukordade ohjamisega seotud probleemidest teatamist;
  2. kujundada küsivat suhtumist; ja
  3. parandada tuumaohutust, kiirguskaitset, tehnilist ohutust, kiirgusseiret ja kiirgushädaolukordade ohjamist negatiivselt mõjutada võivaid tegevusi või tingimusi;
- e) tagada juhtimissüsteemi rakendava üksuse valmisolek võtta juhtimissüsteemi ohutuseesmärgi saavutamiseks vajalikke tegevusi, kasutades oma pädevust, mida juhtimissüsteemi rakendav üksus peab säilitama oma sisemistest ressurssidest, sealhulgas
1. pädevus tuumaohutuse, kiirguskaitse, tehnilise ohutuse, kiirgusolukorra seire ja kiirgushädaolukordade ohjamise alase juhendamise osas kõigil juhtimistasanditel;
  2. pädevus edendada ja säilitada tugevat ohutuskultuuri; ja
  3. ekspertteadmised, et mõista tuumaohutuse, kiirguskaitse, tehnilise ohutuse, kiirgusolukorra seire ja kiirgushädaolukorra juhtimise tagamise tehnilisi, inim- ja organisatsioonilisi aspekte või tegevusi;
- f) juhtkond peab julgustama juhtimissüsteemi rakendava üksuse töötajaid otsima võimalusi juhtimissüsteemi ning protsesside ja tegevuste parandamiseks ning looma selleks vajalikud tingimused;
- g) Juhtimissüsteemi tuleb kasutada viisil, mis soodustab juhtimissüsteemi ohutuseesmärgi saavutamist ning tuumaohutuse, kiirguskaitse, tehnilise ohutuse, kiirgusseire ja kiirgusintsiidentide ohjamise taseme parandamist ning ohutuskultuuri arendamist, tagades, et tuumaohutust, kiirguskaitset, tehnilist ohutust, kiirgusseiret ja kiirgusintsiidentide ohjamist
1. võetakse arvesse kõigis otsustusprotsessides ja
  2. neid ei kahjustata tehtud otsustega;
- h) ressursside piisavust, sobivust ja tõhusust tuleb hinnata proportsionaalselt vastavalt artiklitele 8–10; ja
- i) organisatsioonisiseseid teadmisi ja teavet tuleb hallata ressursina.
- (2) Juhtimissüsteemi rakendav üksus peab tagama, et juhid panustavad ohutuskultuuri pidevasse arendamisse nii, et
- a) kõik juhtimissüsteemi rakendava üksuse töötajad aitavad kaasa ohutuskultuuri arendamisele;
  - b) nende käitumine ja käitumine edendavad ja julgustavad usaldust, koostööd, konsulteerimist ja suhtlemist;

- c) nad kohaldavad meetmeid, et edendada kõigil tasanditel uurimisel ja õppimisel põhinevat lähenemisviisi ning vältida enesega rahulolu, tähelepanematust ja tahtlikku tegevusetust tuumaohutuse, kiirguskaitse, tehnilise ohutuse, kiirgusseire ja kiirgushädaolukorra ohjamisega seotud valdkondades;
  - d) nad kasutavad süstemaatilist lähenemisviisi, milles võetakse arvesse tehniliste, inim- ja organisatsiooniliste tegurite koostoimet; ning
  - e) nad viivad läbi ohutuskultuuri korrapäraseid sisehindamisi vastavalt oma menetluslikule rollile.
- (3) Juhtimissüsteemi rakendav üksus peab tagama, et ohutuskultuuri korrapärasest hindamist
- a) viiakse läbi vähemalt kord aastas kõigil juhtimistasanditel ja organisatsioonistruktuuri kõigil ametikohtadel;
  - b) viiakse läbi vähemalt kord aastas juhtide enesehindamistena tuumaohutuse, kiirguskaitse, tehnilise ohutuse, kiirgusolukorra seire, kiirgusvariide juhtimise ja ohutuskultuuri valdkonnas, kasutades juhtimis- ja ohutuskultuuri eksperte; ning
  - c) dokumenteeritakse, sealhulgas hindamise järeldused ja ohutuskultuuri arendamiseks võetud meetmed.
- (4) Ohutuskultuuri hindamise tulemus tuleb edastada juhtimissüsteemi rakendava üksuse igale töötajale ja toote või teenuse tarnijale.
- (5) Juhtimissüsteemi rakendav üksus peab tagama, et ohutuskultuuri hindamise järelduste alusel võetakse meetmeid ohutuskultuuri edendamiseks ja säilitamiseks, eelkõige selleks, et parandada juhtimist tuumaohutuse, kiirguskaitse, tehnilise ohutuse, kiirgusseire ja kiirgusintsiidentide haldamise valdkonnas ning edendada õppepõhist lähenemisviisi.“
60. Artikli 14a lõike sissejuhatavast osast jäetakse välja sõna „kirjeldus“.
61. Artikli 14a lõike 1 algusesse lisatakse sõnad „turvalisuse kirjeldus“.
62. Artikli 14a lõike 1 lõpus on semikoolon asendatud sõnaga „; ja“.
63. Artikli 14a lõikes 2 asendatakse sõnad „juhi eesmärgid“ sõnadega „juhtimissüsteemi rakendava üksuse üldised plaanid ja kavatsused seoses“.
64. Artikli 14a lõikes 2 asendatakse sõnad „kvaliteedi tagamine ja parandamine“ sõnadega „süsteemi ohutuseesmärk“.
65. Artikli 14a lõikes 2 asendatakse sõnad „protsessid ja tegevused ning nende väljundid ja“ semikooloniga.
66. Artikli 14a lõige 3 jäetakse välja.
67. Artikli 14 b sissejuhatavas osas asendatakse sõnad „juhtimissüsteemi kirjeldust sisaldav kirjeldus“ sõnadega „juhtimissüsteemi kirjeldust sisaldav dokument, mis on juhtimissüsteemi programm, kui juhtimissüsteemi rakendav üksus on kohustatud seda omama vastavalt tuumaseaduse artikli 24 lõike 1 punktile a, ulatuses“.
68. Artikli 14b lõikes 4 asendatakse sõnad „protsessid ja tegevused, nende väljundid ja vastastikmõju, mis põhinevad punkti a kohasel turvapoliitikal ning sisaldavad teavet nende

ettevalmistamise, läbivaatamise, kontrollimise ja valideerimise, rakendamise, hindamise ja täiustamise ning protsesside ja tegevustega ning nende väljunditega seotud andmete salvestamise kohta ning“ sõnadega „protsessid ja tegevused, nende väljundid ja vastastikmõju, mis põhinevad punkti a kohasel turvapoliitikal ning sisaldavad teavet nende ettevalmistamise, läbivaatamise, kontrollimise ja valideerimise, vajaduse korral rakendamise, hindamise ja täiustamise ning protsesside ja tegevustega seotud andmete ning nende väljundite salvestamise kohta ning“.

69. Artiklis 14e asendatakse koma sõnadega „juhtimissüsteemi ohutuseesmärgi saavutamisel; need dokumendid on“.
70. Artiklis 14e lisatakse sõna „programmid“ järele sõna „, kavad“.
71. Artiklist 14e jäetakse välja sõnad „valitud seadmed“.
72. Artiklis 14e asendatakse sõnad „piirangud ja tingimused, ohutusaruanded“ sõnadega „lubatud tegevust käsitlevad dokumendid“.
73. Artikli 15 lõike 1 punkti a alapunktis 1 lisatakse pärast sõna „saavutatakse“ järele sõna „ohutus“.
74. Artikli 15 lõike 1 punktist c jäetakse välja sõnad „; juhtimissüsteemi dokumentatsiooni muudatuse peab heaks kiitma juhtimissüsteemi dokumentatsiooni heaks kiitnud töötaja ja kui see ei ole võimalik, siis sama menetlusliku rolliga töötaja“.
75. Artikli 15 lõike 1 punkti d algusesse lisatakse sõnad „struktureeritud üldisest spetsiifiliseks,“.
76. Artikli 15 lõike 1 punkti d lisatakse sõna „loetav“ järele sõnad „ja omavahel seotud“.
77. Artikli 15 lõike 1 punkti d lisatakse sõna „täielik“ järele sõnad „ja üheselt mõistetav“.
78. Artikli 15 lõike 1 punktis d jäetakse välja sõnad „ja lihtsalt“.
79. Artikli 15 lõike 1 punkti f sissejuhatavas osas lisatakse algusesse sõnad „välja arvatud juhtimissüsteemi planeerimisega seotud dokumentatsioon“.
80. Artikli 15 lõike 1 punkti g algusesse lisatakse sõnad „välja arvatud juhtimissüsteemi planeerimisega seotud dokumentatsioon“.
81. Artikli 15 lõike 2 punktis b lisatakse sõna „saavutatakse“ järele sõna „ohutus“.
82. Artikli 15 lõike 3 punkti a lõppu lisatakse sõnad „kiirguskaitse, tehniline ohutus, kiirgusseire, kiirgushädaolukordade ohjamine ja julgeolek;“.
83. Artikli 15 lõike 3 punktis c lisatakse teksti lõppu sõnad „kiirguskaitse, tehniline ohutus, kiirgusseire, kiirgushädaolukordade ohjamine ja julgeolek“.
84. Artikli 16e lõikes 2 lisatakse sõna „valideerimine“ järele sõnad „, kui see on vajalik“.
85. Artikli 16e lõikes 6 lisatakse sõna „ja“ järele sõnad „tema võimed“.

CELEX 32014L0087, 32011L0070, 32009L0071, 32013L0059

II artikkel

Lõppsätted

1. Käesolevast dekreedist on teatatud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiiviga (EL) 2015/1535, millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord (muudetud kujul).

III artikkel

Jõustumiskuupäev

Käesolev määrus jõustub 1. veebruaril 2026. aastal.